

Bérméletnek levelek el nem fogadtak.

Előfizetési árak:
Helyben hasznó havi, vagy
vidékre postai küldve:
Egész évre 7 ft. — kr.
Félévre 4 ft. — kr.
Negyedévre 1 ft. 75 —
Nálkülső egész évre 20 frank.

Egész évre 5 fr. k. a kapható
a kiadványtalan és Ország
előfizetési áránál.

BRASSÓ.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Az E. M. K. E. brassómezei választmányának és a Brassói Magyar Polgári Körnek
hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenként háromszor: kedden, csütörtökön és szombaton.

Szerkesztési iroda
Brassó, Kolozs-utca 26. szám alatt.
hová a lap részletei részét illető közlemények intézendők.

A szerkesztést felvállalja:
FEJÉR VILMOS.
Elsőtérz vassa nem adatik.

A lap kiadó-hivatala:
Brassó, Kolozs-utca 28. sz. a.
Ide küldendők az előfizetési pénzek és hirdetések díjai.

A bécsi értekezletek.

A Wekerle és Steinbach miniszterek köz Bécsben most folyó tanácskozásoknak korábbi jelentőségük lesz hazánk pénzügyi történelmében. E tanácskozások célja nem csakelyben, mint befűzés azoknak az előkészítő rendszabványoknak, melyeknek a valuta rendezés megkezdését meg kell előzniek.

Már ez értekezletek külsősegei is erre mutatnak. Mert részt vesznek bennük annak a pénzügyi csoportnak vezető személyei, mely a monarchia két államának minden pénzügytelében a legújabb korszak alatt sikertér jött közben, "vezetésezen az ugynevezett Rothschild-konzorciumnak. A a részlet is, hogy kinevezésüknek a tanácskozásonak mindjárt (az első napján) "is" szabadon érkeztek az új bankormányzóval, Kautz doktorral, sejteli, hogy Dr. Wekerle bécsi utjának célja az, a mit e sorok elején mondtunk. Az értekezlet szerint, tényleg arról van szó, hogy megtegyék az utolsó előkészítések, hogy aztán késedelem nélkül átmenessenek magának a műveletnek keresztváltatására. Semmire sem szabad azt képzeln, hogy egy ilyen fontos és bonyolult művelet egy csapásra el lehet végezni. Hisz Magyarország pénzügyminisztere ismétlen kijelentette, "hogy az átmenet az új értékre nem történhetik meg egy éjszaka, hanem csak fokozatosan, néhány évre elosztva.

Sok fontos szempont éget nyomonan indokolja, az óvatosságnak való csak-kezelés a művelet keresztváltatásban. Itt elég lesz a legfontosabb utáni ezek köz-

az indokok közt, t. i. arra a nehézségre, melyet az a feladat okoz, hogy egyszerű vegyék el az európai aranykészletektől a szükséges aranyanyagot.

Annak az aranyanyagkészlet a megszerzése, a mely a valuta helyreállításához szükséges, oly módon kell hogy történjék, hogy ne szenvedjen alatta s ne rákötődassék meg általa az európai aranypiac, mert minden válságban, mely ezen művelet által az európai pénzpiacra esetleg előidézett, végtelen visszahátrálással kellene bírnia a monarchia pénzügyi helyzetére ezel azonnal magának a valuta rendezésnek sorsára.

Feltessük tehát, hogy e két pénzügyminiszter tanácskozásának s azoknak az értekezleteknek, melyeket a Rothschild-csoport képviselőivel tartottak, az a céljuk, hogy megállapítsák a fokozatos aranybeszerzés módjait.

"A mi az osztrák-magyar bank részvételét illeti a műveletben, — ennek alapvetőnek már azon megbeszélésből áll, melyek az új kormányzó kinevezését megelőző, megszabattak nagy vonásokban s a mostani értekezlet Dr. Wekerle és Dr. Kautz közt csak bizonyos részletek megállapítására vonatkoztak.

E szerint tehát közszóban állnak a legfontosabb események, melyet Magyarország pénzügyi történelme felmutat. Azon a ponton, a melyen az új aranyforrás értékeléséhez közeledik a nyilvánosság; minden forma szerint megkezdődött valunkat rendezése. Nem lehet feladatunk, a jelen pillanatban e művelet fontosságát taglalnunk.

A saját fejtetések és a valuta-egye-

tárgyalási e tekintetben bőséges felvilágosítást adtak s joggal mondhatni, hogy Magyarország közvéleménye már azon helyzetre van, hogy teljes hordereje szerint érlelgetett az eseménynek egész áldásos jelentőségét.

Vidám bálommal is tekint az egész ország a bécsi értekezletek eredménye elé; és már most óvintse kiadatosságot szentel a nemzet vértelme pénzügyminiszternek, kinek akaraterege és határozottsága e ködös önjáratok birodalmából a következő megalvalósított problémák terére vitte a valuta-reforma kérdését.

Tudjuk, hogy Dunajerszky, a volt osztrák pénzügyminiszter elutasítást fogadott a valuta rendezésével szemben; és Ausztria mostan pénzügyminisztere, Dr. Steinbach is esztogott vonatkozást tanúsított e tekintetben hivatali előfelajásokra. Magyar kollégáink eddig bátorsága azonban más nézetre bírta "t a a fogtegetések, melyek a két kinevezést közt annak időjén folytak, képesek voltak Dr. Steinbachban feltettlen a jobb meggyőződést, hogy a monarchia mind a két államának pénzügyi helyzete jelenleg nemcsak valóságnérvé teszi a valuta-reforma sikerét, hanem a reform megkezdését is kötelességgé teszi mind a két kormányának. A nemzet meglel elismeréssel fordul ama főrfel felé, a kinek okossága és elhatározottsága vezetett így termékeny eredményre.

A cselekvő állapotú államháztartás volt Wekerle pénzügyminiszter első vívódása (és már ez az első vívódása) egy tiszteltelők helyet biztosít neki hazánk történelmében. Hogy a valuta-reformát si-

kerrel kezdeményezte, az a második örök érdeme ennek a kitűnő államférfinak. Koronázta további siker a reform elvitása körül felfűzött átkok, hogy ezek elválasztalhatatlan legyen összevetése hazánk és a monarchia gazdasági felvirágzása új korszakának kezdetével.

C.

A katonai büntető törvény.

Hasznok közvéleményében kellemtelen, sőt kínos benyomást fog kelteni az a hír, hogy a katonai büntető-igazgatóságlatás időközben reformját körül áradások megbeszélésén fogynak. Hogy a katonai büntető-törvénykezés, a hogy az ma fennáll, önépítésen borzadt anachronizmus, azt felesleges bizonyítani.

Az eljárás azt ajók megélt folyik: arra a túlmenny, sőt tán egyelőre művelő befolyást az szűkebb körökben, a tisztviselő, tárgyaló bír, kivédő, világ és jayzár-könyvrész egy szemében. E hatáskörök összehasonlása, melyeknek mindenke maga egy embert követel rendezett és humánus törvénykezés mellett, egy kében, a régi idők-ből átvett olyan monstruositás, mely a katonai bíróságot e körökben alacsonyabb színvonalra nyújtja le a közéleti inquisitionál. A katonai törvénykezés reformja tehát nemcsak a ezívesítés, hanem az erkölcsi szükségesség követelménye is; és Szilágyi Dózsa igazságügyi miniszternek az egész nemzet hála telésére teszi magát érdemessé, midőn megmagadta a kezdeményezést a katonai büntető-törvénykezés korszerű átalakítására. Remélhető volt az a körülmény, hogy gróf Schönbörsz osztrák igazságügyi miniszter is a reform mellett volt s támogatja magyar kollégájának vonatkozó javaslatait.

A döntés azonban a közös hadügymin-

met önállólag foglyúrt utjában, a mint látja, fehér bőre alatt nekiesztelen csokra ingerő karokkban izmai a nagy munka közben. Hadd öljön meg váratlanul, loppal az az zsonglőröknek: "mindert mindent; új áradások ottomannak.

Kisemplykora a könyvhöz, de — nincs ott. A csunya, vnn szakaszon immo-almanakoztál, a hogy kérdem: "N Mall, ezünk-e mindjárt?" édeskezen mooslog: "Mindjárt, nagygesen aram, rugótt! Ó perca mulva." Ugyanem mondja jó fölértelme eszt is, mikor haza jöttöm.

— Hol a feleségem?
— Már mint a nagyságos asszony?
— Az, Mall.
— Hat kérem — frizurára magát.
— Azt hittem: itt van a könyvházban.
— Nem is volt itt. Minek is? Érték én, kérem alásza, a feleségem.

Valaki ez szabályos lelem, útkor előtt, a mint frizúrát igazgatja. Megletem.

— Enyo, hogy rim jöttézt! Maga csuszog! Nem tud vágni, míg az ebédidő jött? ...
Látja, hogy cinosított magának. Tudja, itthon is szép akkora lenni. Teteszen akkora magának. Ért — hitna dőltök látogatók jönek?
— Mondja, aranyos, ezünk-e mindjárt?

Már fél kétté az óra ...
Ohó! Ezzel el kell készítnem a toltelékem. Csak nem képzeli, hogy így ölik arataltos?

TÁRCSA.

A mamák.

— A galcon-ember így szól:

"Bárcsánál! Miért házasodjam? Így csak magamért kell dolgoznom, s ha van köznyom: jó, ha nincs: kopkolok, s ez csak az én bajom, de ...". Az asszonyok annak, még pedig így enni, de főzni alig tud, tehát szakácsként is kell fogadnom drága pénzt. És így már eleinte vagyunk — hármán. Ah! az asszonyok a mama nagyjelenen nevelve, tanítatta. Tudj: franciául s egy kicsit angolul; oncsog az írodalomról; ért az esztétikához; kis ujjának a viasztörténelem, mely tudását kívánt felírta társaságban kell foglaltatnia, hogy ott lápjálj: úgy neveltek, hogy zongorázon, hegedüljön, gordonkázon, cimbalmozon és persze énekeljen is. Szóval: minden tudjon, a mi napjainkban az általános nevelésnek hasz tartotik, mindent, csak — főzni nem. De moncs Istent, hogy ezt manjára előtt hozgatási! Kikaparnak a szemedet. Hogy az ő anyja nem tud főzni? Ki meri mondan: "Azért, mert uti módon nevelte és nem — szakácsként!" Vagy: szakácsnő kell az anyai feleségül?

Mondjuk, hogy nélkül vozem. Szép, kedves teremtes, ólcsó csoklóm meggy, deves-

Mindig esnos tetűtől talpár, a én vágódrom, hogy mindig közömbösen legyen. A feleségem.

Szülő kívántak (kivált a mama), hogy vegyék magának szabadság és esküvő után rögtön utaznak el, el innen messze, messze, a meddig csak győzi a — pénztárcáért. Nasztatás — böles asszony. Ho, böles! Ki fűszereket szerezni mindezen utaznak utánunk, városból városba. Egyházból simlunakunál a nevezetességeket, a képtárakban egy-egy csontalabban festmény előtt az asszonyok elpirul és én ... és meg mooslogok. Természetes, hogy vendégelőben eszünk. Elégas hotelek díszesen tartott asztala mellett, és fehér nyakdróts, frakkos pizsámok előtt állva hozak teljes levezetéseket a szakácsnőkről. Mit szólnak szűk kíván: a miénk. Éltünk nyáron, gondatlanság S hogy végre elmentek utolsó krajczárja is a pénznek, melyet násztunkra szántunk: visszatérünk az édes otthonba.

És thén? ...

Nasztatás — böles asszony. Ki fűszereket utaznia bold a városból jának, hádd divize az első napokban, hetekben a házas élet örömeit. Ne legyen ilyenkor egy csipetnyi árny sem, de csupa fény: csupa boldogság! Holmi kellemetlenségei a háztartásnak: eldobott leve, has garinung nélkül, előzetes, bosszantó viták asszony és szakácsnő közt, hogy melyikük ért jobban a főzéshez? bá s szakácsnő többet tud — az asszonyknak

legyen igazsa, mert hát ő az asszony a házban, —lyes földök ne zavarhasdák isteni hangulatot, oh, ujóniszt! főt! Elvezet! Csak élvezet! De lehet-e örökké csak élvezni? ...

Haza érkezünk. Lakályos szobákban, még kis félre tartatlan az utazásból, várom papucsban és máris papucs alá az első — öböl. Az első, mely itthon készt az asszonyka feltelegyete alatt, itthon, azt, az édes otthonban. Hogy haza jöttem a hivatalból, hora csak bebukáltunkon (mert van még néhány szabad napom), az asszonyka csak futólag ádvölöz: eszka cseusztok!a piciz szűk s az szűk, hogy sieset: csuppannak egyet a szűk házban! Ez ugyan magára, mert még nek a dolga. Fogyasztban van a kedves, de haza nem mikor nyilván kinn sűrű forgat, tosa vess a könyvházban: Az ő selyem-ekcsa pakolja a tisztát, hogy izletes legyen. Sőt hint a leveles ötvösben, bár — szorélem belém, a mértékű legrel a piseneyőre, hogy a férjeségek nagy örömit lelje nek a feleségében, de a hátt kértben le. Ezen a hátt kértben! gondom magamban és a jövőre, de azért törlősemen várom az érdekt, unalomtóló hírlapot olvasva. Várom, várom ... A vezérkészt kétszer is elolvastam, s végigéltettem már a tárcát is, ide-oda töreked a napiretek tömegében, sőt már "saját kőnk" tártárook olvasásra is vettemedem, de azért csak én sem a feleségem, sem a feleség. Ugyan mi kért? ... Meglesem az anyam. Hadd lássam szépe-

